

Gelukkig worden we oud

**Advies in ontwikkeling
over de derde levensfase**

**Greet Prins
raadslid**

Aanleiding

Mensen leven langer

- **2040:** 26% van de bevolking is 65 jaar of ouder (nu 15%)
- **2040:** de helft van de bevolking is 46 jaar of ouder (nu 43%)
- **2040:** 6 potentiële helpers (50-75 jr) per 85+er (nu 15)
- **2050:** aantal 75+ers is verdubbeld naar 3 miljoen
- **2060:** de grijze druk is 50% (nu 32%)

↳ Een levensfase rijker?

	1950	2013	2018 etc.
Leren	4 – 16 jaar	5 - 23	
Werken	16 - 65	23 - 64	Tot 67
<i>Actief zijn*</i>			67 - ?
Rusten	65 - 78	64 - 83	Vanaf ?

* We zijn nog op zoek naar een goede benaming voor de derde levensfase.
Bron eerste twee kolommen: De Argumentenfabriek

↳ Ruimte voor 3de levensfase?

NU:

... Pensioenleeftijd harde breuk

... Verlies professionele identiteit

... Weinig waardering voor vrijwilligerswerk

↳ **Aandacht voor 3^e levensfase omdat**

Waarde voor samenleving

Vrijwilligerswerk, mantelzorg, cultuurdeelname

Bijdrage aan kwaliteit van samenleving

Sociale cohesie, woningnood, cultuuraanbod

Gevolgen inrichting 3e levensfase voor 4e levensfase

Behoud eigen regie, sociale netwerken, huisvesting

Invloed maatschappelijke omstandigheden

Woonvormen, activiteiten, inkomen

↳ Universele elementen

Autonomie
Verbondenheid
Ertoe doen

↳ **Dus:**

**De derde levensfase is van belang voor
zowel ouderen zelf als voor de samenleving.**

**En:
Er is een wisselwerking
tussen beide belangen.**

↳ De vragen voor het advies

Welke maatschappelijke arrangementen versterken dan wel belemmeren ouderen in de derde levensfase?

Wat vraagt beleidsmatig aandacht?

↳ **Drie omslagen** in ontwikkeling

↳ Omslag 1

Wat we zien:
Focus op zorgafhankelijkheid.

Wat is nodig:
Focus op autonomie,
verbondenheid en ertoe doen.

↳ Omslag 2

Wat we zien:
Derde levensfase is
een individuele zaak.

Wat is nodig:
Derde levensfase is ook
een collectieve zaak en
dient een collectief belang.

↳ Omslag 3

Wat we zien:
Elke levensfase heeft nu
een vastomlijnde invulling.

Wat is nodig:
Derde levensfase gaat
over het hele leven.

↳ **Uitwerking langs vier thema's**

Wonen

Bv ruimte voor andere woonvormen

Zorg en ondersteuning

Bv meer oog van wat mensen zelf en samen doen

Activiteiten

Bv. meer waardering vrijwillige inzet

Inkomen

Bv. leefvorm neutrale uitkeringen

Gelukkig worden we oud

Projectleider: Aletta Winsemius
a.winsemius@raadrvs.nl